

HAJDUFÖLD

KÖLÖZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
 Egy óra 50 K Félévre 220 K
 Negyedévre . . . 110 K Egész évre . . . 440 K
GYES PÉLDANY ÁRA: 2 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
 Megjelenik hétfő kivételével minden nap
 Felelős főszerkesztő: Dr. Komlóssy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
DEBRECEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM
INTERURBAN TELEFON: 3-48. SZÁM

A hadsereg sorsa

A pénzügyminiszter igen gyakran és minden esetben felesleges módon emlegeti mostanában a Magyar Nemzeti Hadsereget. Egyszer a ráfordított pénzösszeg fáj neki, máskor meg a kenyér nélkül maradt tisztok elhelyezése ejti gondolkodóba. Mintha semmi egyéb tennivalója nem volna más amivel az ország pénzügyeit normális mértékbe terelhetné, mint a Nemzeti Hadsereg mielőbbi és teljes leszerelése. Vagy mintha azt tartaná, hogy azok, akikhez beszél, egyetlen tervét és gondolatát sem jutalmazza oly őszinte, spontán tapsviharral, mint azt, amely a Nemzeti Hadsereg leszerelésére vonatkozik. Mindenesetre kiérzik szavaiból bizonyos át nem érzése, vagy kevésbé becsülése annak az óriási fontosságú feladatnak, melyet a hadsereg az anyagi forrásaitól megfosztott ország jelenlegi és jövőendő életében betölteni van hivatva.

Ugy látszik, a pénzügyminiszter titáni feladatának és vakmerően mérész vállalkozásának teljesítése közben, hogy szavának álljon és a várakozásnak megfeleljen, hajlandó életbevágó érdekeket is kockára tenni és veszélyeztetni. Hajlandó feledni, mit jelent ma és mit fog jelenteni a közel jövőben Csonkamagyarország számára a nemzet szívéből fakadt, kitűnően fegyvermezett, erős és harc képes hadsereg? Feleli, hogy a Nemzeti Hadsereg a kormányhatalom tekintélye kifelé és befelé egyaránt. Előven *tilalomfa*, mely a falánk ellenség további útját állja; rabló kedvét lelohasztja, nyugtalan lelkiismeretét gyöttri és lehetetlenné teszi, hogy a becsületlenül szerzett zsákmányt zavartalanul élvezhesse. Rideg és komoly *memento* a Nemzeti Hadsereg, mely hallgatásra és lapulásra kényszeríti a kloakák csöcselékét, a ghetók sópredékét, a páholyok föltelékét és biztosítja a nemzeti ideálok alapjain felépülő keresztyén Magyarország fennmaradását. Egy megcsufolt, meggyalázott ezeréves büszke nemzet *önérzete, önbizalma és reménysége* a Nemzeti Hadsereg, maga az élet forrása, a csodálatos varázssital, mely vért és mozgató erőt plántál az elernyedtt, elkábult, sajtó és sorvadó szervezetbe.

Az ország egekig kiáltó jajja és fájdalmas hördülése kell, hogy a hadsereg feloszlásának gondolatával járjon. Mint az élő ember halálördítése megremegteti a szívet és az agyvelőt, úgy kell döbbenetbe ejtenie a világot a Magyar Nemzeti Hadsereg leszerelésének. Süvitsen végig hegyeken, völgyeken, erdőkön, mezőkön, mélységes tengereken a nemzet halálosan megrendítő tiltakozása az utolsó remény-ség elrablása napján. Legyen világraszóló, vesébe markoló, részvétet parancsoló nem-

zeti gyászunk azon a napon, amelyen a hadsereg leszerelését megkezdeni leszünk kénytelenek.

De ne várjuk gyáva meghunyászkodással, a kegyetlen sors iróniájában való dőre megnyugvással és ne mindenekelőtt

érzéketlen közönnyel egyetlen és utolsó erősségünk tönkrezuzását. Ne, még akkor se, ha a pénzügyminiszter programja csak egy évvel későbbben tud miatta megvalósulni, mert ki tudja, — milyen nemzeti értékek mennek veszendőbe utána?..

Pénteken jön a kolozsvári egyetem küldöttsége

Nincs végleges döntés az egyetem ügyében

Egyik helybeli lap társunk tegnap reggeli számában arról ad hírt, hogy a pénzügyminiszter kijelentése szerint a minisztertanács véglegesen döntött a száműzött egyetem elhelyezése ügyében és mind a két egyetemet Szegednek ítélte oda. *Debrecenbe — szerinte — csak a pozsonyi egyetem orvosi fakultása jön le, hogy teljessé tegye a mi orvosi karunkat.*

Ismeretén a szomorú hírrel szolgáló lap társunk „jól értesültségét”, az illetékes helyhez fordultunk felvilágosításért, ahol a következő információkat kaptuk:

— A hír azért sem felel meg a valóságnak, mert a kultuszminiszter nem egyszer hangoztatta, de a debreceni egyetem küldöttsége előtt külön is kifejtette azon álláspontját, mely szerint az egyetem elhelyezésének kérdésében nem dönt addig, amíg maguk a száműzött egyetem nem fogják eldönteni: hol

kívánják működésüket folytatni? Az egyetemek pedig ezideig még nem határoztak a felől, hogy Szegeden akarnak-e dolgozni, vagy Debrecenben? *Eppen most kaptuk meg a kolozsvári egyetem értesítését, mely arról szól, hogy az egyetem tíz tagú küldöttsége, mely az elhelyezkedés kérdésében fog tájékozódni, pénteken este Debrecenbe érkezik.* Amíg a küldöttség nem tér vissza Budapestre és nem tesz jelentést az egyetemi tanácsnak debreceni tapasztalatairól, addig az egyetemek végleges elhelyezése nem történhetik meg.

Igazán semmi szükségünk sincs arra, hogy ellenőrizhetetlen forrásokból táplálkozó kőszá híresztelések kapasan az egyetemek idetelepítésével járó kiszámíthatatlan anyagi és kulturális előnyöket veszélyeztessük és kockára tegyük. Bizunk a kormány bölcsességében, mely számolni fog az ország szomorú helyzetével, mielőtt döntene.

Nem tárgyalunk terület átengedésről

Egy cseh újság kacsája

Prága, febr. 9. (N. St. t. j.) A prágai Tribuna azt jelenti, hogy Szapáry magyar követ Prágába érkezett és tárgyalni fog bizonyos területek átadásáról. A lap azt a fantasztikus hírt közli, hogy gróf Szapáry azt ajánlotta a cseh kormánynak, hogy adjanak vissza Magyarországnak annyi területet, hogy meglegyen a közös határ Lengyelországgal, ami tekintve az orosz offenzíva veszedelmét, bizonyos alapot látszik nyújtani. Ennek elle-

nében Magyarország (hajlandó lemondani a Tótföldről 1—2 város kivételével. Megjegyzendő, hogy a Tribuna is fenntartással közli ezt a hírt.

Budapest, febr. 9. (N. St. t. j.) Erre a hírre vonatkozólag Grátz Gusztáv külügyminiszter kijelentette, hogy a prágai lap híre merő koholmány. Egyáltalában szó sincs róla, hogy a magyar kormány prágai megbízottja ilyen tárgyalásokat kezdett volna el. Szapáry nevű magyar megbízott nincs is.

A politikai válság

Budapest, febr. 9. (N. St. t. j.) A Kormányzó ma délelőtt kihallgatáson fogadta nagyatádi Szabó Istvánt, aki a kisgazdapárt álláspontjáról tájékoztatta a Kormányzót, de szóba került Mayer János földmívelésügyi államtitkár újbóli kinevezése is.

Illetékes helyről közlik, hogy a kisgazdapárt és a vele szemben álló keresztyén oldal a koalíció alapján óhajtja folytatni a kormányzást.

Bethlen István gróf az egységes kormányzóparttal óhajtja továbbra is vinni az ügyeket. Mindaddig míg a tárgyalások folynak, el kell napolni a nemzetgyűlést, esetleg alkalmas időpontban fel kell oszlatni.

Konstatálható, hogy Bethlen álláspontjával nem áll egyedül.

A miniszterelnöknek az az álláspontja, hogy lehetőleg egységes kormányzópart alakuljon, de ha ez nem sikerül, koalíció alapján intézzék a kormányzást. A ház feloszlását és elnapolását nem tartja időszerűnek és szükségesnek.

Ma délelőtt Teleki a diszidensekkel tárgyalt, akik közül tízenketten jelentek meg. A tárgyalások után a miniszterelnök sürgősen magához kérte Széchenyi Viktor grófot és

báró Ghillányi Imrét, a Tisza-kormány földmívelésügyi miniszterét. A két politikus meghívása élénk feltűnést keltett.

Teleki Pál ma Rakovszky István házelnökkel is tárgyalt. Ha a válság hosszú folyamán fog látszani, arra az esetre az a terv merült fel, hogy a nemzetgyűlés üléseit berekesztik s csak akkor nyitják meg az új ülésszakot, ha a válság elsimult és elintéződött. A tárgyalások Andrassy Gyulával is folynak.

Budapest, febr. 9. (Nemz. St. tel. jel.) A nemzetgyűlés holnapi ülésén folytatják a kormányprogram vitáját. Valószínű, hogy Andrassy Gyula is beszélni fog.

Cseh csapat szállítások

Németország ellen

Berlin, február 9. A D. Korr. jelenti: Prágai tudósítások közlik, hogy Csehország északi és keleti határszélein napok óta nagy mozgolódás észlelhető. Állandóan cseh csapatok érkeznek, melyeket a határszéli falvakban szállásolnak el. A német lakosság szerfölött nyugtalan, mert a jelek arra mutatnak, hogy az antant Csehországot mozgósította Németország ellen.

A gazdaszok tiltakoznak az aljas gyanusítások ellen

Felkérlettünk az alábbiak közlésére:

Felhívás
a debreceni, fővárosi és egyéb vidéki
hírlapokhoz!

A debreceni ref. Nagytemplom elleni merénylet tettesei után folytatott nyomozás eddigi eredményének közlése során ugyszólván az összes magyar napilapok olyan tudósítást hoztak, mely szerint a nyomozó hatóságok a tetteseket a debreceni gazdasági akadémia hallgatói között állapították meg. A tudósítások neveket nem közöltek, s így alkalmasak az egész akadémiai hallgatóság jóhírnevének kisébbitésére, anélkül, hogy az ifjuság becsülete elleni ezen támadásokért elégtételt lehetne szerezni a sajtótörvény rendelkezései alapján, mert a vád nem érint határozottan megjelölt személyeket, s így a főmagánvád emelésére jogosult személy hiányzik.

Mint hogy pedig mi a valóság kiderítését feletté kívánatosnak tartjuk, a debreceni kerületi Főkapitány urhoz a következő beadványt intéztük:

Méltóságos Főkapitány Ur!

A debreceni ref. Nagytemplom merénylőinek kézrekerítése iránt folytatott nyomozás értesülésünk szerint eddig semmi pozitív eredménnyel nem járt s ennek dacára, vagy éppen ezért, a társadalom egész organizmusának lázas állapotából eredően lelkiismeretlen elemek, előbb egyesek, majd osztályok, egyesületek, vagy legalább is ezek, — bár határozottan meg nem jelölt — részei ellen az ocsmány tett elkövetésének gyanuját terjesztik. Az így keletkezett gyanu azután terjed, nő s végül a hiszékeny tömegeket mindig hatalmában tartani tudó felületes, vagy talán csupán könnyen beugró sajtóban veszedelmes vádként ölt testet, mely alól, — legyen bár az teljesen alaptalan, — a megrágalmazottaknak, meghurcoltaknak, becsületükben és hírnevükben kisébbitetteknek igen nehéz, sőt néha lehetetlen magukat tisztáznik.

A templomgyalázás ügyéből folyóan a nyomozás eredményéről, a forrás közelebbi megjelölése nélkül, a helyi, vidéki és fővárosi sajtó számos olyan tudósítást közölt, melyek szerint a nyomozás a debreceni gazdasági akadémia hallgatói között állapította meg a tettest, illetve tetteseket. Ezek a sajtóközlemények azonban nem tartalmazták az állítólagos tettesek neveit s így az általánosságban tartott vádaskodással a gazdasági akadémia egész hallgatóságának becsületét, jó hírnevét rántják le a gyanúsítottak büzös mocsarába.

Azonkívül ezek a tudósítások burkolt vádat emelnek a nyomozást teljesítő hatóságok ellen is, mert úgy tüntetik fel azokat, mintha azok a hatóságok a tetteseket menekülni hagynák és evégből a pártatlan igazságszolgáltatás rovására, a tettesek neveit is elhallgatják.

Legmélyebb meggyőződésünk, hogy a nyomozó hatóság hivatása magaslatán áll s azt a veszélyt, amely a társadalmi békét a kideríthetetlen forrásokból eredő gyanúsítások által fenyegeti, a tettesek minden áron való kézrekerítésével elhárítani és megszüntetni kívánatosnak, s a legteljesebb mértékben közérdekűnek tartja, minthogy azonban addig is, míg a nyomozás teljes befejezést nyerhet, egy főiskola ifjusága a nyilvánosság előtt meghurcolt becsületével és megtámadott hírnevével nem alhat pártatlan és tárgyilagos védelem nélkül, kérjük Méltóságodat, szigorú vizsgálat alapján kegyeskedjék megállapítani, hogy lehetett-e, a hírnevünket bár általánosságban sértő sajtóközlemény forrása egy, a nyomozást teljesítő közeg felületes, vagy könnyelmű nyilatkozata, vagy pedig, — amit ugyan teljességgel kizártunk kell tartanunk, — igazolt-e a nyomozás a gazdasági akadémia valamelyik és pedig névszerint melyik hallgatójával szemben ez ocsmány merényletben való részvételt, s a hivatalos vizsgálat eredményeként, — legyen az bár-

milyen is, — méltóztassék a nyilvánosság számára határozott nyilatkozatot adni, minthogy a gazdasági akadémia hallgatóinak jó hírnevét megvédeni, s annak meghurcoltatásáért szívesen uton elégtételt szerezni egyébként módunkban nem áll.

Határozott és nyílt választ kíván egy magyar főiskola ifjuságának jó hírneve, de ezt követeli az ország egész társadalmának nyugalma, közérdeke, a nyomozó hatóságok becsülete, s az azok pártatlanságába vetett hitünk, miért is joggal várhatjuk azt Méltóságodtól s vagyunk

Hazafias tisztelettel:

Balogh László elnök sk.

Gluga László háznagy sk.

a debreceni gazdasági akadémia hallgatóságának egyesülete nevében.

Mint hogy továbbá azt sem engedhetjük, hogy a debreceni gazdasági akadémia bármely hallgatója elégtételt szerezhetésének lehetősége nélkül kénytelen legyen tűrni egy gyalázatos cselekmény elkövetésében való részesség kideríthetetlen forrásból eredő gyanuját, felkérjük és

felhívjuk az összes lapokat, amelyek fenti értelmű tudósításokat közöltek, hogy szíveskedjenek velünk értesülésük forrásait haladéktalanul közölni, s ezáltal magukról a tisztességtelen rágalmozás vétségének gyanuját is elhárítani, hogy azután közléseik alapján a forrásokot kérdőre vonva, az igazság általunk kideríthető legyen.

Addig is, amíg felhívásunkra választ kapunk, a társadalmi béke, a sajtó becsülete, tekintélye s tisztessége érdekében tanácsoljuk, hogy sem ezen, sem más ügyből kifolyólag magyar újságok közsa hírek alapján olyan tudósítást ne közöljenek, amely alkalmas osztályok, vagy egyesületek jó hírnevének meghurcolására, mert ezáltal minden józanul ítélkező egyén felfogása szerint a sajtó hivatásával ellentétben álló s a közre határozottan káros, s habár a sajtótörvény mai rendelkezése szerint nem is büntethető, de mindenesetre elítélendő szolgálatot teljesítenek, illetve eljárást tanúsítanak.

Tisztelettel:

Balogh László elnök,

Gluga László háznagy,

a debreceni gazdasági akadémia hallgatóságának egyesülete nevében.

Dr Debreczeny Barna távozása

Helyettes tiszti főügyész dr. Kölcsey Sándor

Dr Debreczeny Barna helyettesített tiszti főügyész kérelmet terjesztett Hubert Ottó főispán elé, hogy őt állásától mentse fel. Hubert Ottó főispán teljesítette dr Debreczeny Barna kérelmét, állásától felmentette, s hozzá a következő levelet intézte.

— Teljes mértékben méltányolva Nagyságodnak kérvényében fölhozott indokait, a tiszti-főügyészi állás helyettesítése alól folyó hó 14. napjával fölmentem.

— Nagyságod a helyettesítést igen nehéz körülmények között volt szíves elvállalni. Közismert és mindenki által nagyrabecsült kiváló jogászai tudásával, a bírói székéből magával hozott tárgyilagosságával rövid működésének tartama alatt követendő példát mutatott ugy a multra, mint a jövőre nézve is, hogy nehéz helyzetekben mély jogászai felfogással intézendők el a közügy és a törvényhatóság életbevágó érdekei.

— Amidőn ugy is mint együttes nézetekkel és kölcsönös megértéssel működött tisztviselő társamtól, ugy is, mint jó barátomtól a közügyeknek ezen a terén Nagyságodtól bucsut veszek, nem késchetek működéséért a legmeszebbben elismerésemet és leghálásabb köszönetemet nyilvánítani. — Debrecen, 1921. febr. 8. Hubert Ottó főispán.

Ugyanekkor Hubert főispán az alábbi határozatot hozta. Dr Debreczeny Barna helyettesített tiszti főügyész kérelme a helyettesítés alól fölmentése iránt.

Határozat

Dr Debreczeny Barna tiszti főügyész urat a tiszti főügyészi állás tényleges helyettesítése alól saját kérelmére folyó hó 14. napjával fölmentem.

Mint hogy dr Magoss György tiszti főügyész felfüggesztése a fentebb jelzett napon jogerősen megszűntnek még nem tekinthető az 1886 XXI. t. c. 57 §-ának d. pontjára utalással a tiszti főügyészi teendők ellátására dr Kölcsey Sándor tb. tiszti főügyészt helyettesítem. — Erről a város polgármesterét az átadás és átvétel eszközlése végett a városi tanácsot, dr Debreczeny Barna és dr Kölcsey Sándor tb. főügyész urakat értesítem. — Debrecen, 1921. febr. 8. Hubert Ottó főispán.

Debreczeny Barna tiszta, nemes egyénisége és valóban önzetlen vállalkozása, mellyel rászánta magát, hogy a darázs-fészekbe nyuljon, amennyire kiérdemelte minden igaz érzésű polgártársa teljes becsülését és osztatlan elismerését.

rését, ép olyan mértékben szálka volt a Baltazar-Kun-Mark-Freund-Gáspár k'ikk szemében. Minthogy mást nem tudtak ellene felhozni, kifogásolták azt, hogy takarékpénztári ügyész, és kívánták, hogy adja át a helyét Dóczy Emilnek vagy Kölcsey Sándornak. Most, hogy a helyettes dr Kölcsey lett, kíváncsian várjuk, hogy ezt nem fogják-e kifogásolni ugyanazok az urak, ugyanazon az alapon.

Abban a reményben vagyunk, hogy Debreczeny Barnának még lesz alkalma rá, hogy képességeit a köz javára a jövőben is értékesíthesse.

A nagy Széchenyi a keresztyén magyar nemzeti politika mellett

Köztudomású dolog, hogy gróf Széchenyi István nem mindenben értett egyet szélső liberális politikai kartársaival. Például a zsidó emancipációnak sem volt híve. Érdekes, hogy a keresztyén, nemzeti politika mellett csaknem azokat a kifejezéseket használja, amelyeket ma általánosan hangoztatnak.

A napokban a „Világ” című munkájában lapozgatva, ennek igazolásául nagyon érdekes és aktuális sorokat találtam. „Töredék egy angol leveleibül” című fejezet harmadik pontjában ezt mondja:

— Két szót tarts szemed előtt minden igyekezetidben: 's hazád boldogságát tárgyzó törekedésidben: „keresztyén és nemzet.” — „Keresztyén és nemzeti nevelés.”

Könyvet irhatnék e két szó becse felől Magyarországra nézve, de időm nincs; a haszon nem is tűnik elő mindjárt vetéskor, — azt csak aratás idején láthatni világosan. (Világ, Pest, 1881. 508. l.) . . . A „keresztyén” szó a különféle vallások követőit egyesítendő: a „nemzeti” szó összesít minden igaz Magyar, 's többet jelent, mint a' mennyit a' fül hall — (U. o. 509 l.)

„Iparkodásitok a Nemzetiség kifejlése, célotok Magyarország boldogsága legyen; cselekedeteitek pedig tiszta keresztyén; nem katólikus protestáns, vagy görög, hanem keresztyén, melyben minden egyesülhet. A legnagyobb egyezés, s együttműködés lelke alkodikjék köztetek.” (U. o. 510. l.) (M—cs. 7.)

MINDEN ÖNTUDATOS MAGYAR EMBER
CSAK KERESZTYÉN LAPOT OLVAS!

REGGELIG TARTÓ
FIGYELEM!
Confetti csata. Amerikal árverés.
Női szépségverseny. Ki a legjobb és ki a legkedvösebb futballista

TÁNCSTÉLYT

rendez a Keletmagyarországi Sporthirlap,
a DKASE, DVSC és DNYSC közreműködésével szombaton február hó
12-én, este 8 órai kezdettel az „Angol királynő” kávéház összes termeiben.
Mindenki ott legyen, aki jól akar mulatni.

FIGYELEM!

HIREK

Panamákról,

piszkos visszaélésekről hallani nap-nap után a „jól értesült” körök berkeiben egyre hangosabban beszélni. Panamákról, melyek az állami élet egészséges vérkeringését fertőzik meg, s aláássák azt az erkölcsi talapzatot, amelyen az ország áll, vagy erőtlennül összeomlik... Nem szabad közömbösen tovább menni ezek mellett a panama-hírek mellett. Nem egyesek, nem csoportok, vagy társadalmi rétegek érdekeiről, hanem az ország, a magyarság érdekeiről van legelőbb szó. Ha nem igazak a hírek, el kell hallgattatni a rágalmozókat és meg kell nyugtatni a közvéleményt sáfárainak erkölcsi tisztasága felől, ha pedig igazak, erős és kiméletlen kézzel kell belenyulni a darázs-fészekbe és ki kell kotorni onnan a piszkot, a szennyet, a mérget és fertőző anyagot, mely előbb-utóbb Balkánra süllyeszti az országot... Sem irgalomnak, sem kiméletnek nincs helye ennél a munkánál. Aki bűnös, az bűnhődjék, ha miniszteri bársonyszék állana is mellette. Le kell esnie, el kell mulnia ennek a rákfenekek a nemzet testéről, mielőtt még egészen elborítaná és gyógyíthatatlanná tenné azt. Elő a műtökéssel és lásson munkához a nemzetgyűlés a panamák ügyében...

— **Baja Mihály ref. lelkes meghívása.** Szerdán délelőtt 10 órakor hívta meg a debreceni ref. gyülekezetet a megüresedett lelkesi állásra **Baja Mihályt** — közakarattal. Az egyhangúság mutatja a kitűnő választást és a választott lelkes kitűnőségét is. **Baja Mihály** egyszerű földműves szülők gyermeke. A temesvári Végvár (Rittberg volt a régi neve) községből került a debreceni kollégiumba és csaknem minden támogatás nélkül, önjerejéből végezte el tanulmányait. — A lelkesképeségi vizsgák sikeres letétele után Amerikába ment és 8 évet töltött ott, a kivándorolt magyarok lelki életének ápolására szentelven ifjúsága legszebb éveit, ápolván bennük a törhetetlen hazaszeretetet. Egyike volt már akkor az öreg kollégiumból kikerült, nevesebb nótás diákoknak: verseit ösmerték, szavalták országserzte. Amerikából Turkevére hívták haza a ref. hívek a háború előtt, onnan most Debrecenbe szölitotta el a kálvinista magyarok szeretete és megbecsülése. Legyen működésén az isten áldása; haladjon a nagy elődök nyomán!

— **A virilisek végleges névsora.** Az állandó bíráló választmány folyó hó 10-én ülést tart, amelyen a virilisek névsorát fogják megállapítani.

— **Szén érkezett.** A szénküldevényekben beállott lanyhaság úgy látszik visszatérő epidémia, mely amint a szénkormánybiztos urnak jó vagy rossz kedve van, aszerint igazodik. A múlt napokban alig hogy jött szén, s ezzel szemben 7-én 102 tonna érkezett. Így világitásunk zavartalan működése egy kevés időre biztosítva van.

— **A kerületi rendőrfőkapitány gyászsa.** Mint részvétellel értesültünk, **Ghyczy Tihamér** rendőrkerületi főkapitány édesanyja: **ghiczi assa- és ablanczkurti özv. Ghyczy Józsefné** született felsőkubinyi és nagyolaszi **Kubinyi Klementin** 68 éves korában, Komárom-megyei Szent-Mihály prsztai birtokán folyó hó 7-én meghalt. **Ghyczy Tihamér** kerületi rendőrfőkapitány tegnap édesanyja temetésére elutazott.

Halálra ítétek két cigányt

A rögtönítélő bíróság tárgyalása

Körülbelül egy hónapja annak, hogy a bíróság **öt cigányt** ítélt halálra rablás bűntette miatt. Ma megint két cigány állott a rögtönítélő bíróság előtt rablás kísérlete miatt. A két cigány, **Balogh Miklós** cseogenyü és furócsináló és **Horváth Mihály** napszamos. A napokban, február 8-án, a Nagyhegyesi-úton délután 3 óra tájban felkerekedtek **Berezky Sándor** kocsis szekerére. **Balogh** hamarosan neki támadt a kocsisnak, mellbeütötte, elakartá venni tőle a gyeplőt, majd vasvillát fogott rá, miközben a másik cigány biztatta:

— Szurd le!

Azonban a láthatáron felbukkant egy másik szekér, mire a cigányok legrágták a kocsi-ról és elmenekültek.

Tíz órakor kezdődött meg a rögtönítélő bíróság tárgyalása. Elnök **Nagy Kálmán**, tagjai **Ujfalussy József**, **Szuhanyi Andor**, lovag **Berchs Lajos** és **Harsányi Lajos**. A vádhatóságot dr **Baróthy Zoltán** kir. ügyész képviselte, míg a cigányok védelmét **Aczel Jenő** dr ügyvéd látta el. A két cigány reszkető, félve áll a bíróság előtt. Az egyik vézna, pupos és tüdőbeteg ember.

Baróthy ügyész felolvassa a vádiratot. Rablás bűntettének kísérletével vádolja a cigányokat.

Elsőnek **Balogh Miklóst** hallgatják ki. Nem érzi magát bűnösnek. Iskolába nem járt, templomba minden vasárnap elmegy. Magyarul is, cigányul is imádkozik. Február 3-án bejöttek a városba. A Hatvan-útcán több pesti cigánnyal együtt bementek egy kocsmába, ahol a pesti cigányok költségén 5-6 liter pálinkát ittak meg.

Elnök: Sok lesz az, hiszen akkor a lábodon sem tudtál volna állni!

Balogh: Hát kezitesekolom, részeg is voltam!

Ezután hazafelé mentek. Utközben találkoztak egy szekérrel, arra felkerekedtek s mikor közel voltak otthonukhoz, leugrottak. Tagadja, hogy a kocsi bántotta volna, avagy a szekeret elakarták volna rabolni.

Ezután a pupos cigányt, **Horváth Mihályt** hallgatják ki. Elnök felolvassa, hogy lopásért, szándékos emberölésért már volt büntetve.

— **Eljegyzések.** Szilágyi István—Hajós Pirokska, Lusztig Béla—Katz Berta, Biró Gyula Varga Terézia.

— **Színész-bál a Bikában.** Polgári és katonai előkelőségek, rendőrtisztek, művészek, újságírók s az éjszakák sápadtarcu munkásaitól, a színészekről volt élénk kedden este a Bika szálloda kupolacsarnoka. A debreceni színészek rendezték mindenképpen jól sikerült műsoros táncestélyüket, melyet jól összeválogatott műsor vezetett be. **Buday Ilonka**, **Egyed Lenke**, **Ricz Ada**, **Szigeti Torma Zs.**, **Kubányi A.** és **Matray Jenő** a Csokonai színház jeles művésze közvetlen melegséggel szórakoztatták a válogatott közönséget. A műsor után tombolajáték következett, majd táncra perdült a fiatalok és **Magyary Józsa** pompás tizes nótái mellett jókedvvel táncolta át az éjszakát. Csak a kora reggeli órákban oszlott szét a közönség egy pompásan sikerült színészbál kedves emlékével.

— **Házasságkötések.** Moldovai **Stojanov Milán**—Peczkó Adrienne, buzinkai **Buzinkay Béla**—szunyoghi **Szunyogh Margit**, **Komáromi József**—Propper Záli, **Tóth István**—**Ladányi Juliánna**, **Gergely Sándor**—**Szabó Pirokska**, **kalafut Veréb Sándor**—**Pócsi Juliánna**, **Molnár István**—**Ménes Margit**.

— **Tűz a királyi várban.** Budapestről jelentik, hogy a királyi vár kupolaterme a kandallóból kipattant szikrától tüzet fogott de a gyorsan kivonult tűzoltóságnak hamarosan sikerült a tüzet elfojtani.

Horváth: Kezitesekolom, nem szándékos emberölés, önvédelem volt az.

Elnök: Ne beszélj. Ismerlek még **De-recskéről**.

Horváth szerint csak másfél liter pálinkát ittak előzőleg. A rablás kísérletét ő is tagadja.

A cigányok után a sértettet hallgatják ki. Ő az egyetlen tanu. **Berezky Sándornak** hívják, **Kertész Dániel** kocsisa. Február 3-án szekéren a Téglavető-felé ment. Mikor a Szegényházon túl, a személtlerakódó hely felé érkezett, a két cigány, akik közül **Balogh** furkós bot volt, eléje állott s erőszakkal felültek a szekérre. Majd **Balog** elakartá venni tőle a gyeplőt.

— Add ide, mert vagy lelöklek, vagy leütlek! — kiáltotta neki, majd mellbe lökte. Sokáig dulakodtak. Ezután **Balog** leugrott és vasvillával ment neki, **Horvát** meg biztatta:

— Szurd le!

Ekkor látta, hogy jön egy másik szekér. Segítségért kiáltott, mire a cigányok elfutottak.

Elnök: Nem volt a két cigány részeg?

Berezky: — Ugy csinálták, mintha részegek lettek volna, de aki részeg nem beszél olyan értelmesen s nem tud olyan jól futni. Vallomására megesketik.

Ezután **Baróthy Zoltán** kir. ügyész adja elő vádbeszédét, majd **Aczel Jenő** ügyvéd védőkéri, hogy utalják ezt az ügyet a rendes bíróság elé, de ha ez nem történhetik meg, kegyelmet kér a cigányoknak. A perbeszéd után a bíróság ítélethezatalra vonult vissza. Rövid tanácskozás s már meg is van az ítélet. A bíróság bűnösnek mondja ki a két cigányt, rablás bűntettének kísérletében s ezért **ketelítelti halálra ítélté őket**.

Elnök: Kivánnak kegyelemért folyamodni?

— Hogyne kívánnék, — feleli a két cigány gyorsan.

A vádlottakat kivezetik. A bíróság kegyelmi tanácsa alakul át. Döntése hivatalos titok.

Recseg a szovjet

Helsingfors, február 9. Moszkvai szikratávirat jelenti, hogy a fehér gárdisták **Montgoliában**, **Mandzsuriában** és az **Amur vidékén** támadásba mentek át. A fehér csapatok **Unkern báró** vezetése alatt állanak.

— **A ref. leánygimnázium ismeretterjesztő előadásai.** E hó 12-én s zombaton d. u. 5 órakor **Demeter István** tanár folytatja előadását a „**Naprendszer és a világegyetem**”-ről. Az érdekes előadások méltán részolghatnának a közönség buzgóbb pártfogására, mint amiben eddig részesültek annál is inkább, mert jövedelmük az iskola tornasztrajzi szertárát gyarapítaná. Sajnos, nem igen fogja gyarapíthatni mert a közönség érthetetlen közönnyel viseltetik az előadások iránt, ami elszomorító fényt vet Debrecen mai kulturálapotaira. — Az előadásra 3 kor. a belépődíj.

— **Dolgoznak az emigránsok.** Az Amerikában megjelenő Magyar Híradóban, amely lap pedig elég jól szokott informálódni, rémregény jelent meg arról, hogy **Héjjas Iván** főhadnagy egy csapat magyar katonával megtámadta **Pozsonyt**, hogy kiverje onnan a cseheket. A tervről a csehek tudomást szereztek és így sikerült megghusítaniok a pozsonyi támadást. Valószínűleg ezzel függ össze a magyar kormány az az intézkedése, hogy a fővárosban kihirdette az ostromállapotot. — Hát így dolgoznak az „emigránsok”. Ilyen képtelen híreket repitenek világgá. Ahány mondat, annyi hazugság.

Vétesy Testvérek 6. javító ipartelepe Hatvan-u. 53.

Vállalunk malomberendezéseket, átszereléseket. Veszünk, eladunk és javítunk mindenféle gazdasági gépeket, Diesel, nyersolaj, benzin motorokat és gőzgépeket. Vidéki megrendeléseket is gyorsan és pontosan eszközölünk. — **Autogénhegesztés.** Telefon 934. Interurbán

— **Eljegyzés.** Kisbaczoni Benedek Irénkét eljegyezte köpeczy Nagy Géza.

— **A hadikölcsönkötvények nosztrifikálása.** A Pénzügyi központ értesítette a polgármestert, hogy a magyar háborús államadósság nosztrifikálásának előkészítésével a 9390/920 M. E. sz. rendelet 2. §-a alapján azokat a pénzügyintézeteket bízták meg, melyek tagjai sorába tartoznak. A nosztrifikálási munkákat 2 részből áll. Egyik részt, az úgynevezett anyaggyűjtést és az előírt alakításokat a megbízott pénzügyintézetek végzik. Ezekre a munkálatokra végső határidő folyó év február 28. A második részt, tudniillik a megbízott intézetek által egybegyűjtött anyag felülvizsgálását, a nosztrifikálási megjelölést azok a bizottságok végzik, melyek a hivatkozott rendelet 10. §-a értelmében alakították. A megbízott intézeteknek megküldött előírásuk aként szól, hogy folyó év február havában két ízben 15-én és 28-án jelentést kell tenniük arról, hogy a nosztrifikálási előkészítésre hány darab és mily össznévértékű címetet vettek át. A bizottság csak azokra a helyekre száll ki, ahol a bejelentett mennyiség darab száma a 2000-et meghaladja. Ezen aluli mennyiség az általuk kijelölendő azon pénzügyintézetekhez lesz beszállítandó, melyet a célra kijelölnek. Arról, hogy a nosztrifikálási megjelölés mely pénzügyintézeteknél történik, a vármegyék alispánjait, a törvényhatósági joggal felruházott és rendezett tanácsú városok polgármestereit folyó év március hó első felében, tehát oly időben fogja a Pénzügyi központ értesíteni, amikor már megállapított, hogy a nosztrifikálási megjelölés hány helyen fog történni. A bizottsági munkálatok megkezdésének időpontját akként fogják megállapítani, hogy a közigazgatás vezetőinek a kirendelésekre elég idő álljon rendelkezésükre. A bizottsági elnököt a polgármester fogja kijelölni. A nosztrifikálási előkészítésre kijelölt debreceni intézetek a következők: Alföldi Takarékpénztár, Általános forgalmi bank, Debreceni Belvárosi Takarékpénztár, Debreceni Első Takarékpénztár, Debreceni Gazdák Bankja, Debreceni Hitelbank, Debreceni Ipar és Kereskedelmi Bank, Debreceni Kölesönös Segélyező Egylet m. sz., Gazdasági Takarékpénztár, Közgazdasági Bank és Váltóüzlet, Takarékszövetkezet, Magyar Általános Hitelbank fiókja.

— **Ebtartó gazdák figyelmébe!** Ebtartási szabályrendelet 6. §-a alapján ismételt felhívatnak az ebtartók, hogy a birtokukban lévő ebeket haladéktalanul jelentsék be a városi adóhivatalnál. Városi Adóhivatal.

— **Halálozások.** László János 74 éves, özv. Bihari Gáborné Rácz Mária 69 éves, Hevesi Erzsébet 9 éves, özv. Fricsula Lászlóné Gábor Julianna 55 éves, Varga György 60 é. Koszta Sámuel 55 éves, Faltin Mária 2 éves, özv. Szabó Józsefné Szarka Borbála 70 éves, Schlachta László 23 éves, Fábán Erzsébet 14 napos, Mezei Erzsébet 13 hónapos.

— **Simonffy-utca 5. szám alatt van Kolsné nyakkendő terme.**

MEINL GYULA

kávébehozatali r.-l. fiókja
MEGNYILT!

Debreczen, Piacz-u
59. sz. alatt.

Különleges cikkek: Friss pörkölt kávé.
Magnás keverék, tea, csokoládé, cacao.
Jamaikai rum, likőrök, borok stb. stb.

Színház

A színházak és mozgószínházak közleményei:
Csütörtökön A) bérletben A testőr kerül színpadra.

Lemberkoviczné Weber Margit hegédüművész nő szenzációjának ígérkező február 12-iki

hangversenyére jegyek Gárdos könyvesboltjában kaphatók.

Buffalo és Bill kalandor regény két részben 12 felvonásban. Első részét „A kalandornő”, más utoljára bemutatja az Urania. Jegyelővétel.

Szent Mihály (St. Mihael). Werner Emilia világhírű regénye 6 felvonásban. Főszereplők: Makay Margit és Petrovich Szvetiszlav. Bemutatja ma az Apolló. Jegyelővétel.

Rose nyelviskola
Széchenyi-utca 42. sz

Apró hirdetések.

Eladó

7 hold szántóföld gabonával beveve város alatt Sámsoni sorompó mellett két menten. Értekezhetni Gazdák Bankja, Kossuth-utca 17.

Aranyat

mindenféle ezüstöt brilliánsot, gyöngyöt vesz — Steiner Mihály Hatvan-u. 2. szám. I. emelet.

Róváry és Altmann

szőcsök, piac 42. Pannónia épít. let. Bármilyen szakszámú vágó munkákat pontosan és jutányosan készítenek.

Farkaskutya

elvezett, nyakán szíj van. Megtalálójára illő jutalomban részesül Fidorus máv. ellenőrnél Arany János-u. 57. szám alatt.

Koros Sándor

100%-os szőlőtelep Piac-u. 60. Saját készítésű elegáns férfi öltönyök kaphatók.

Mangalica kan

fajtényészképes eladó. — Péterfia-u. 26.

Egy és fél

mársa árpa eladó. Barna utca 11. E.

Bélyeggyár és vésőintézet

PAUL I.
Batthyányi-utca 22.
Telefon 1365.

Bor

négy hektó lehuzatlan eladó. Vár-utca 8. szám.

Eladó

Csapókert Kurucz-utca 110 szám alatt levő mintegy 2—3000 cement fél-darab tégla. Megtekintés után értekezhetni Gazdák Bankja Kossuth-u. 17. jökezően levő kis könnyű féderes sárga egy lovas kocsit, 1 taliga, egy vízel-kiemelőgépet 100 méter vas horgonyozott csővel. Vár-utca 8.

Forgács István

műorás
Bádógos-u.

Debreczeni Háztulajdonosok Egyesülete felkéri azon háztulajdonosokat, akik házaikat eladni, továbbá azokat, akik hazatenni szándékoznak, hogy nyilvántartásban vétel végett jelentkezhetnek a Háztulajdonosok Egyesületénél Gazdák Bankja ingatlanforgalmi osztályánál Kossuth utca 17. — Ugyanott jelentkezzenek azon egyesületi tagok, akik bármilyen ügyben felvilágosítást, vagy tanácsot kívánnak nyerni, továbbá azok, akik az egyesületbe magukat új tagokul felvétetni óhajlják.

A tőzsde.

Budapest, február 8. (Nemz. St. tel. jel.) A magánforgalomban az irányzat emelkedő volt. Különösen az értékpiacon mutattak a papírok a tegnappal szemben általános emelkedést. A valutapiac tartott, csak a dollár változott 542-re, és a marka 840-re. Zürichben a magyar koronát 115-el jegyezték.

Dollárt és más idegen pénzt, aranyat, ezüstöt legeslegdrágábban vesz **Simon György**
DEBRECZEN, Kossuth-u. 11.

Szép 1 szoba, konyha, speiz mellékhelyiséggel Erzsébet-utcai lakásomat elcserélném ráfizetéses Piac-hoz közeli utcákban hasonló lakásért. Cím: a kiadóhivatalban.

Városi nyugdíjasok figyelmébe.

Felhívjuk azon városi nyugdíjasokat, özvegyeket és árvákat, akik kedvezményes jegyellátásban részesülnek és már cipőigényüket bejelentették, hogy az igényelt cipő számainak bejelentése végett a számvevőség IV. osztályánál (I. em 17. sz. szoba) f. hó 10-ig bezárólag saját érdekükben jelentkezzenek. Későbbi bejelentés figyelembe nem vétetik.

Tuskófa

valamint Bükki boka, szén vagontelepben kapható

Polyszky Orosz
tűzifa és szénkereskedőnél
Szoboszlai-ut J.B. Telefon 181.

Mindennemű ajándékok

Parfümök kímérve és adjusztálva, Manikour, Parfüm és Fésűkzették, mindenféle piperecikkek, szappanok stb. Korzó „EVA” arzenocés és szappan Telefon 14-80 legolcsóbban szereshetők be a Telefon 14-80

Korzó Drogueriában Piac-utca 42.

Vagyonmegosztás miatt eladó 5 katasztrális holdas szőlőtelep és gyümölcsös a város alatt! Minta telep! Alkalmi vétel!

A Monostordüllőben, a pallagi gazdasági akadémia mellett, a Kispallagon. De lehet menni a hadházi köves uton is, a 12-2 kilométer jelző kőnél, baloldalon megy be egy dűllő, ez egyenesen odavisz.

WEISZ-FÉLE SZŐLŐTELEP!

Igy ösmerik. Határos a bodai szőlőkkel is. Kitiűő karban, gondozott, 20 éves telepítés, rizling, nemesített kadarka és erdei esemege szőlő. Nem hiányos, teljesen fölkarozott. Az egész telep szeges drótkerítéssel és élőszőlővel van körülkerítve. Hatalmas gyümölcsös! Nemes termő alma, körte, birs, dió, szilva, eseresznye stb. Van a telepen egy vincerell lakás, szoba, konyha, kamara, présház, jóvizű kut. Állandóan ott tartózkodik a telepen, ott lakik Varga vincerell.

E csoda szép szőlőtelep házi kezelésben van és rögrön átvethető! Tessenek előbb megtekinteni, aztán befáradni a vétel megkötése végett az ezen szőlőtelep felett rendelkező Nagy Lajos Országos Adásvételi Irodához Veres-utca 9. szám alá.

Nivatalos órák reggel 8 órától állandóan egész nap!